

Δήμος Σκοτούσσης

Δήμος Σκοτούσσης

- Έδρα του Δήμου: Σκοτούσση
- Αποστάση: 18 χλμ. από την πόλη των Σερρών
- Πληθυσμός Δήμου: 5.409 κάτοικοι (απογραφή 2001)
- Στοιχεία Δήμου: Σκοτούσση Τ.Κ. 621 00 Σέρρες τηλ. 23213 52900 23210 99148/99130 Fax: 23210 99149 e-mail: skotuzsa@otenet.gr

Δημοτικά Διαμερίσματα:

- Αμμουδιάς
- Γεφυροβούνι
- Μελενικισίου
- Νέας Τυρολόης
- Παλαιοκάστρου

Ιστορικά στοιχεία

Κατά τον Πλένο, περίπου στο σημερινό στο οποίο βρίσκεται η έδρα του Δήμου, στην αρχαιότητα βρισκόταν η πόλη Κοτούσα. Κοντά δε στην ευρύτερη περιοχή της σημερινής Σκοτούσσης, μετά από ανασκαφές, βρέθηκαν χάλκινα νομίσματα του 2ου π.Χ. αιώνα, στη μια πλευρά των οποίων απεικονίζονταν ο Ηρακλής και στην άλλη υπήρχε η επιγραφή "Κοτούσαιων". Ωστόσο, από αρχαιολογικών πλευράς, τίποτα δεν είναι μέχρι σήμερα απόλυτα τεκμηριωμένο. Την εποχή της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας από την περιοχή διέρχονταν η περίφημη Εγνατία Οδός. Υπήρχε μάλιστα και ειδικός σταθμός για την αναγκαία αλλαγή των αλόγων.

ΔΗΜΟΣ ΣΚΟΤΟΥΣΣΗΣ

Ο Δήμος Σκοτούσσης σήμερα

Η Σκοτούσσα βρίσκεται ΒΔ της πρωτεύουσας του Νομού και απέχει από αυτήν 18 χλμ. Το κλίμα είναι ηπειρωτικό με χαρακτηριστικό γνώρισμα τους συχνούς δυνατούς ανέμους. Το έδαφος είναι πεδινό και εύφορο. Ο γεωργικός κλήρος που αναλογεί ανά κάτοικο είναι περίπου 25 στρ. Ελάχιστες οικογένειες έχουν πάνω από 100 στρ. χωράφια. Για να συμπληρώσουν το οικογενειακό τους εισόδημα αρκετοί από τους κατοίκους εργάζονται στις υπάρχουσες βιομηχανίες.

277

Αξιοθέατα

Στη Σκοτούσσα ενδιαφέρον παρουσιάζει ο Σιδηροδρομικός Σταθμός, ο οποίος κτίστηκε το 1895. Κατά τον εμφύλιο πόλεμο, το έτος 1946, κλήκε και ανοικοδομήθηκε ξανά το 1949 και από τότε συνεχίζει να λειτουργεί μέχρι σήμερα. Στο Δ.Δ. του Μελενικισίου ξεχωρίζει το Φοράγγι του Νυμφοκόμματος, το οποίο βρίσκεται στον ορεινό όγκο της περιοχής και αποτελεί κατάλληλο χώρο για περιπάτους και αναψυχή. Στην πλατεία του διαμερίσματος δεσπόζει λιθανάγλυφη βρύση σπάνιας αρχιτεκτονικής μορφής, κτισμένη σύμφωνα με πληροφορίες τον 17ο αιώνα. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το παλιό Δημοτικό Σχολείο, που είναι κτισμένο στις αρχές του 20ου αιώνα και σήμερα στεγάζει τον Πολιτιστικό Σύλλογο. Στο Δ.Δ. της Νέας Τυρολόης ενδιαφέρον παρουσιάζουν: το παλιό Σχολείο του οποίου η κατασκευή χρονολογείται από το 1929, η παλιά βρύση με στέρνα στην τοποθεσία "Ρεματιά", το νερό της οποίας στο παρελθόν ήταν πόσιμο και σήμερα χρησιμοποιείται μόνο από τους γεωργούς. Σε κοντινή απόσταση από το Δ.Δ. του Παλαιοκάστρου βρίσκεται λιθανάγλυφη βρύση σπάνιας αρχιτεκτονικής μορφής και σε κοντινή απόσταση ο παλιός κερές ναός Αγίου Δημητρίου.

ΔΗΜΟΣ ΣΚΟΤΟΥΣΣΗΣ

Ιστορικοί Ιεροί ναοί

Δ. Δ. Παλαιοκάστρου: Ενδιαφέρον παρουσιάζει ο παλιός κερές ναός του Αγίου Δημητρίου
 Δ. Δ. Αμμουδιάς: Η παλιά εκκλησία του χωριού με το παρασκευμένο κωδωνοστάσιο είναι κτισμένη το 1874 και διατηρείται σήμερα σε αρκετά καλή κατάσταση.
 Δ. Δ. Μελενικισίου: Ο κερές ναός των Παμμεγίστων Ταξαρχών, είναι κτισμένος τον 19ο αιώνα.

Πολιτιστική υποδομή

Πνευματικό Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Σκοτούσσης: Διαχειρίζεται, κατευθύνει και ασκεί την πολιτιστική πολιτική του Δήμου.
 Λαογραφική έδρα στο Δ. Δ. Νέας Τυρολόης: Λήγει στον Πολιτιστικό Μορφωτικό Σύλλογο Νέας Τυρολόης. Ο Σύλλογος έχει δημιουργήσει έναν χώρο όπου εκτίθεται παλιά αντικείμενα οικιακής και αγροτικής χρήσης. Ο Σύλλογος λειτουργεί στο κοινοτικό κατάστημα δανειστική βιβλιοθήκη με χιλιά και πλέον βιβλία.

Πολιτιστικοί Σύλλογοι

Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Σκοτούσσης	Σκοτούσση
Πολιτιστικός Σύλλογος Αμμουδιάς	Αμμουδιά
Εκπολιτιστικός Όμιλος Γεφυροβούνι "Η ΕΛΠΙΔΑ"	Γεφυροβούνι
Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Μελενικισίου	Μελενικισιά
Σύλλογος Γυναικών Μελενικισίου "Η ΜΠΑΜΠΩ"	Μελενικισιά
Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Ν. Τυρολόης	Νέα Τυρολόη

Ιερά Μονή Αγίου Προδρόμου (Τιμίου Σταυρού) Παλαιοκάστρου

Σε απόσταση 3 χλμ. βόρεια του Παλαιοκάστρου, στην πλαγιά ενός ορεινού όγκου του όρους Βροντάδι, βρίσκεται η Ιερά Μονή Αγίου Προδρόμου. Αναφέρεται και ως Μονή του Τιμίου Σταυρού, ενώ στην Τουρκοκρατία επικράτησε η ονομασία "Μονή της Κούλας", από το παρακείμενο χωριό. Η μονή είναι ορατή από την Εθνική οδό Σερρών - Προμαχώνα και απ' όλο τον κάμπο των Σερρών. Κτίστηκε στα τέλη του 1879 με αρχές του 1880 και λειτουργεί στις 10 Φεβρουαρίου του 1880. Παναγιურείται στις 14 Σεπτεμβρίου, ημέρα της Ύψωσης του Τιμίου Σταυρού (αντί της εορτής του προστάτη αγίου

278

279

Κορυφαία πολιτιστική εκδήλωση

Ετήσια θρησκευτική - εμπορική πανήγυρη

Κάθε χρόνο στη θέση "Πλατάνια" στη Σκοτούσσα τελείται η ετήσια θρησκευτική και εμπορική πανήγυρη, η οποία συγκεντρώνει το ενδιαφέρον πολλών εκθετών με κάθε λογής προϊόντα, από διάφορα μέρη της χώρας. Η εμποροπανήγυρη η οποία διαρκεί τέσσερις ημέρες με αφορμή τον εορτασμό των Γενεθλίων της Θεοτόκου, στις 8 Σεπτεμβρίου - έχει αναθεωρηθεί σε πολιτιστικό γεγονός με σημαντικό ενδιαφέρον σε πολιτισμικές παραμέτρους. Κατά τη διάρκεια της διεξάγονται αθλητικοί αγώνες όπως: αγώνες δρόμου 20 χιλιομέτρων, ποδοσφαιρικοί αγώνες παλαμάχων, ενώ την τελευταία ημέρα γίνονται αγώνες πάλης. Η πόλη διεξάγεται υπό τους ήχους των παραδοσιακών ζουρνάδων. Οι παλαιότες φορούν τις ειδικές στολές (κιπέτια) και το σώμα τους είναι αλειμμένο με λάδι. Την παραμονή, τελείται μέγας Παναγνυρικός Εσπερινός στον ιερό ναό του Αγίου Γεωργίου και ακολουθεί λιτανεία και περιφορά της θαυματουργής εικόνας "Γενέσιον της Θεοτόκου". Παραλληλώς και πριν από την παραμονή της εμποροπανηγύρης, διοργανώνονται 4/ήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν: θεατρικές παραστάσεις, παραδοσιακούς χορούς από χορευτικά συγκροτήματα, βραδιά αφιερωμένη στην τρίτη ηλικία κ.ά. Την ευθύνη της διοργάνωσης της εμποροπανηγύρης έχουν ο Δήμος Σκοτούσσης και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Σκοτούσσης.

280

281

Πολιτιστικές εκδηλώσεις στα Δημοτικά Διαμερίσματα

- Σκοτούσση -Πρώτο δεκάμηρο του Δεκεμβρίου ο τοπικός Πολιτιστικός Σύλλογος διοργανώνει τριήμερο σεμινάριο διδασκαλίας παραδοσιακών χορών και τραγουδιών απ' όλη την Ελλάδα. Τηλ-Fax: 23210 81884
- Αμμουδιά -27, 28, 29 Αυγούστου (Τιμίου Προδρόμου), τριήμερες εκδηλώσεις τις οποίες διοργανώνει ο Δήμος Σκοτούσσης και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αμμουδιάς.
- Γεφυροβούνι -Αιώνιος, Γιατρός Ειρήνης και Πατριωτισμού "Γεφυροβούνια". Τις εκδηλώσεις διοργανώνει ο Δήμος Σκοτούσσης και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Γεφυροβούνι "Η ΕΛΠΙΔΑ". Σκοπός των "Γεφυροβούνια" αποτελεί η ποιότητα προβολή του τόπου και η πολιτιστική του αναβάθμιση. Οι γιορτές περιλαμβάνουν θέματα από

282

ΔΗΜΟΣ ΣΚΟΤΟΥΣΣΗΣ

τον σύγχρονο ελληνικό πολιτισμό, αθλητικές ανατηνείες και διεθνές φεστιβάλ λαογραφίας.

Μελενικισιά

-8 Ιανουαρίου, "γορτζή της Μπάμπος". Τις εκδηλώσεις διοργανώνει ο Δήμος Σκοτούσσης, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μελενικισίου και ο Σύλλογος Γυναικών "Η ΜΠΑΜΠΩ".
 -8 Μαρτίου, "γορτζή της Γυναικίας". -Τελευταίο δεκάμηρο του Ιουλίου, με τη συμμετοχή Ελληνικών και ξένων υεροχημάτων πραγματοποιούνται τριήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις συνάντησης μετανάστων.
 -7 με 8 Νοεμβρίου (Μεγάλων Ταξαρχών), Θρησκευτικές και εορταστικές εκδηλώσεις.

Νέα Τυρολόη

-Δεκαπέντε μέρες μετά την Ανάσταση (την Κυριακή των Μυροβλήτων) ο Δήμος Σκοτούσσης και ο Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Νέας Τυρολόης διοργανώνουν το "αντάμωμα των αποστοχών Τυρολοπιτών". Η διάρκεια των εκδηλώσεων είναι τρεις ημέρες, σύμφωνα με το πρόγραμμα που καταρτίζεται κάθε φορά.

Παλαιόκαστρο

-13 και 14 Σεπτεμβρίου με αφορμή την πανήγυρη της Ιεράς Μονής Τιμίου Σταυρού Παλαιοκάστρου πραγματοποιούνται διήμερες εκδηλώσεις. Τη δεύτερη μέρα το απόγευμα διεξάγονται αγώνες πάλης στο "αλιών", τον ειδικό χώρο που υπάρχει κάτω από το μοναστήρι.

283

Άλλες εκδηλώσεις Ήθη και έθιμα

Μελενικισιά

Την Καθάρη Δευτέρα στην πλατεία του χωριού αναβιώνει το έθιμο "Ράμιον". Τοποθετείται ένας κατακόρυφος αξιωματικός, ύψους περίπου 4 μέτρων, αλειμμένος με λίπος, και στη συνέχεια γίνεται αναγναμνισμός μεταξύ των νέων του χωριού ποιος θα μπορέσει να αναρριχηθεί στην κορυφή. Το όλο εγχείρημα έχει αρκετή δυσκολία και αυτός που θα τα καταφέρει παίρνει δώρα που έχουν από πριν προκηρυχθεί. Περὶ τα τέλη Απριλίου με αρχές Μαΐου, αναβιώνει το "Ντουϊνάτ". Πρόκειται για έθιμο ικετευτικού χαρακτήρα για βροχή και καλή σοδειά της γεωργικής παραγωγής. Ντύνον ένα παιδί με κλαδιά και το περφέρουν στα σπίτια του χωριού, τραγουδώντας το τραγούδι: " βιά-βιά ντουϊνάτ..." ενώ οι κάτοικοι του χωριού προσφέρουν δώρα. Η τελετή καταλήγει στην βρήση της κεντρικής πλατείας όπου ξενύτουν τον "ντουϊνάτ" με χορούς και τραγούδια. Οι προσφορές των κατοίκων παραδίδονται στην εκκλησία.

284

ΔΗΜΟΣ ΣΚΟΤΟΥΣΣΗΣ

Το "Σάββατο του Λαζάρου" γυναίκες του χωριού με παραδοσιακή ενδυμασία, γυρίζουν στο χωριό και λένε τα κάλαντα του Λαζάρου.

Στις 7 Αυγούστου αναβιώνει το έθιμο του "Τσουβαριέ". Πρόκειται για πολύ παλιό έθιμο από την εποχή που δεν υπήρχαν ακόμη ταβέρνες στο χωριό και έβγχαν από την παραμονή το απόγευμα το "Τσουβαριέ", δηλ. αρνί ψημένο σε παλιό φούρνο που ήταν κλεισμένος καλά με λάσπη και το οποίο το τρώγαμε στο σπίτι με όλη την οικογένεια και το υπόλοιπο την επομένη το παίρναμε να το φάμε στο πανηγύρι της Σκοτούσσης.

Νέα Τυρολόη

"Έθιμο της Βαρβάρας": Η "Βαρβάρα" είναι ένας χυλός από βραστό κρέμα και σταφίδες στον οποίο μέσα βάζουμε ζάχαρη, κανέλα, καρύδια, κοπανισμένη φουκαριά και καβουρδισμένο αλεύρι. Παρασκευάζεται από τον καιρό κάθε χρόνο στις 4 Δεκεμβρίου καισάτια από τη γειτονιά. Το ίδιο έθιμο παρασκευάζει και ο Πολιτιστικός Σύλλογος το οποίο και προσφέρει αντίμερα της γιορτής της αγίας, μετά τη Θεία Λειτουργία, στην αίθουσα της εκκλησίας.
 "Έθιμο του ραζγάλου": Κάθε χρόνο της Αναλήψεως παρασκευάζεται από τις νοικοκυρές ραζγάλο σε μικρά δοχεία, τα οποία τα μοιράζουν, στη νύχτη των αποβιβασάντων. Ανάλογη εκδήλωση γίνεται και την παραμονή των Χριστουγέννων, οπότε παρασκευάζονται οι "Φουσκίτσες", γνωστότερες και ως λουκουμάδες.

285